REPUBLIKA

ROK I. | ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK 5 LISTOPADA 1923 r. | NUMER POJEDYNCZY MK. 25.000 | № 291

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFON 22-14. | WYDANIE PORANNE. | GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU. RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Odezwa p. wojewody przeciw strejkowi

W dniu wczorajszym na murach miasta ukazała się następująca odezwa, podpisana przez p. wojewodę Rembowskiego:

„Na dzień 5 bm. zamierzają pewne grupy wywrotowe zorganizować strejk powszechny. Strejk ten wobec ostatnio uzyskanych podwyżek przez pracowników prawie wszystkich zawodów — niema podłoża ekonomicznego, a ma charakter jedynie polityczny. Przeciw tej formie walki władze państwowe wystąpią z całą bezwzględnością. Wszelką agitację, za strejkiem będą władze ścigać z całą surowością, nie dopuszczając do rozszerzenia się strejku w jakiejkolwiekbądź formie.

Wszelkie próby sabotażu będą tłumione w samym zarodku a winni będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności w myśl obowiązujących przepisów kodeksu karnego.

Dlatego też wzywam ludność całą na terenie powierzonego mi województwa o zachowanie bezwzględnego spokoju. Ludność winna mieć zaufanie do władz państwowych i nie dać się uwieść rozszerzanym bezzasadnym wieściom i plotkom a zachowaniem spokoju i rozwagi powinna dopomóc władzom państwowym do utrzymania ładu i porządku publicznego.

Równocześnie wydaję podległym mi władzom państwowym i organom policyjnym nakaz zapewnienia wszystkim możności pracy, a zarazem unieszkodliwienia wysiłków wszystkich tych, którzy drogą agitacji czy też teroru będą usiłowali niedopuścić chętnych do warsztatów pracy, jako też przeszkadzać w pracy.

W celu zapewnienia zupełnego bezpieczeństwa i niedopuszczenia do zaburzeń i ekscesów pod jakąkolwiekbądź formą zakazuję aż do odwołania wszelkich wieców pod gołem niebem nie wyłączając wieców poselskich.

Jednocześnie zakazuję sprzedaży alkoholu w naczyniach zamkniętych.

Żywię pełną nadzieję, że cała ludność jako też i prasa, będąca wyrazem opinji publicznej i mająca na tę opinję wpływ ogromny — zrozumieją powagę chwili i ciążące na nich w tej chwili obowiązki i swojem prawdziwie obywat. stanowiskiem uwzględniając jedynie dobro państwa idobro publiczne przyczynią się do utrzymania i zapewnienia nieskrępowanego niczem życia państwowego i społecznego".

—

Odezwa wojewody łódzkiego, wydana w dniu wczorajszym stwierdza, iż pewne żywioły pragną wywołać dziś strejk generalny. W sobotę za podanie identycznej wiadomości skonfiskowany został „Express Wieczorny" i warszawski „Robotnik", przyczym władze administracyjne wytoczyły już, jak doniosła P.A.T. proces z art. 129 k. k. punkt 3. Odnośny artykuł i punkt głosi:

„Winny wygłoszenia lub odczytania publicznie mowy lub utworu albo rozpowszechniania lub publicznego wystawienia utworu lub wizerunku, podburzających do nieuległości lub przeciwdziałania ustawie albo rozporządzeniu obowiązującemu albo uprawnionemu zarządzeniami władzy... będzie karany... zamknięciem w domu poprawy na czas do lat trzech"....

Zdrowy rozsądek, a tymbardziej prawnicza logika dyktuje różnicę, jaka istnieje pomiędzy podaniem objektywnie faktycznej informacji, zawartej w odezwie wojewody wzgl. w „Expressie" o staraniach celem wywołania strejku z tych czy innych powodów, a „podburzaniem do nieuległości lub przeciwdziałania ustawie".

Sprawa ta oddana jest, zresztą, sądowi, który w myśl zasad prawa rozstrzygnie, czy można pod rządami konstytucji, gwarantującej wolność słowa i prasy drukować suche informacje faktyczne.

SYTUACJA STREJKOWA.

Urzędowa P.A.T-iczna wydała o sytuacji strejkowej w kraju następujący komunikat:

PAT. — WARSZAWA, 4 listopada. Wiadomości, nadchodzące z całego kraju, stwierdzają, że położenie w państwie jest zupełnie spokojne, a nastroje strejkowe ujawniają się bardzo słabo i tylko w niektórych punktach państwa.

W szczególności ujawniają się one w Warszawie i najbliżej położonych ośrodkach przemysłowych jak Żyrardów i Pruszków, dalej w Krakowie i w zagłębiu krakowskim.

Poszczególni wojewodowie wydali odezwy do społeczeństwa, wzywające do zachowania pełnego spokoju i podtrzymania pracy. Podobne odezwy i wezwania wyszły również ze strony wszystkich niemal zrzeszeń i organizacji społecznych w poszczególnych województwach.

Agitacja za strejkiem prowadzona jest na prowincji przez klasowe związki zawodowe. Na ogół jednak siła ich nie jes jednolitą. W pewnych okręgach jest ona większa, w innych natomiast słabsza.

W województwie krakowskiem i zagłębiu krakowskiem spokój i porządek. Agitacja strejkowa jest jednak bardzo silna. W województwie kieleckiem silniejszej dążności strejkowej dotychczas nie zauważono, podobnie jak i w województwie lubelskiem, w którem agitacja jest silniejsza.

Niechęć do strejku ujawnia się w województwach białostockiem, nowogrodzkiem, wołyńskiem, poleskiem i w ziemi wileńskiej, podobnie jak i województwie tarnopolskiem, stanisławowskiem i lwowskiem, w którem jednak agitacja ject silna.

W województwie łódzkiem całkowity spokój. Związki zawodowe mają dopiero w dniu jutrzejszym powziąć postanowienie co do ewent. strejku. Narodowa partja robotnicza w województwie tem oświadczyła się przeciwko strejkowi podobnie jak i w województwie śląskiem.

W województwie pomorskiem i poznańskiem spokój. Tendencji strejkowych nie zauważono.

Spodziewać się należy, że o ileby tu i owdzie ruch strejkowy się ujawnił, to będzie on niewątpliwie tylko chwilowy, a sami strejkujący rychło powrócą do pracy.

STREJK KOLEJARZY W MAŁOPOLSCE.

PAT. — WARSZAWA, 4 listopada. W likwidacji strejku kolejowego zaszła o tyle dalsza zmiana na lepsze, że większa część strejkujących warsztatów i palaczy we Lwowie powróciła do pracy. Podobnie powrócili do pracy wszyscy strejkujący w parowozowni w Jaśle. Ruch towarowy wzmógł się znacznie w całem państwie, a w szczególności w dyrekcji krakowskiej, dotychczas najbardziej przez strejk objętej, wzmógł się do 30 proc. normalnego. W ciągu dnia wczorajszego połączenia dalekobieżne były w należytym stopniu utrzymane.

STREJK POCZTOWY W KRAKOWIE

PAT. — KRAKÓW, 4 listopada. — Praca w tutejszym urzędzie pocztowym telegraficznym i telefonicznym jest całkowicie normalną. Zaległości, wywołane strejkiem maleją. Miejska sieć telefoniczna jest w dwóch trzecich częściach czynną.

NA ŚLĄSKU.

PAT. — KATOWICE, 4 listopada.— **Strejk pocztowców należy uważać za zlikwidowany, w Katowicach i w Królewskiej Hucie. Natomiast w Szopienicach nie stawiło się do pracy około 20 niższych funkcjonarjuszy pocztowych. Mimo to ruch w całości jest utrzymany.**

KRAKOWSKIE S.S.S. DZIAŁA.

AW. — KRAKÓW, 4 listopada — W sytuacji strejkowej nie zaszły żadne poważniejsze zmiany. S.S.S. jest bez przerwy w pogotowiu. W skład tej organizacji w Krakowie wchodzi 3.000 ludzi, z których obsadzono wodociągi, gazownie i elektrownię, na wypadek bezrobocia.

Wojewoda krakowski wydał odezwę, nawołującą do zachowania spokoju i rozwagi, oraz zakazującą wszelkich pochodów i zgromadzeń pod gołem nie-

Mowa Poincarégo o odszkodowaniach.

Premjer posądza niemców o złą wolę.

PAT. — PARYŻ, 4 listopada — Przemawiając w Brive na uroczystości odsłonięcia pomnika poległych, Poincare dowodził na podstawie faktów, że stanowisko Niemiec w sprawie odszkodowań jest jednym szeregiem który złej woli. Premjer wymienił olbrzymie sumy, [illegible] przeznaczyła Rzesza na cele propagandy biernego oporu i przypomniał cyfry, obliczone przez komisję odszkodowań, a stwierdzające, do dnia 30 czerwca rb. Niemcy wypłaciły państwom sprzymierzonym gotówką i w naturze ogółem 8.849.913.000 mk. w złocie z [illegible] to sumy Francja otrzymała 2 15[illegible] marek, z tej zaś sumy odliczyć [illegible] należy 1.908.436.000 mk. jako k[illegible] na zwrot kosztów okupacji, Francja uzyskała tedy właściwie tylko .44 miljony marek złotych.

Rząd Rzeszy, zaznaczył Poincere, z całą świadomością dąży do zrujnowania swego skarbu. Jednocześnie jednak pozwala osobom prywatnym, a w szczególności wielkim przemysłowcom zbogacać się, nie czyniąc żadnych kroków w celu wyzyskania ich zasobów dla odbudowy kraju. Mimo, to, po świadomem i celowem bankructwie Niemiec, z różnych stron zaczęto wysuwać ideę skłonienia nas do dokonania rewizji długu niemieckiego, tak jak gdyby cyfra tego długu nie była ostatecznie ustaloną na podstawach, przewidzianych przez traktat wersalski. Musieliśmy więc chwycić się środków ostatecznych, aby zapobiedz usiłowaniom pozbawienia nas zastawów przed uzyskanieniem należnych nam sum, i aby przy okazji badań rzeczoznawców w sprawie zdolności płatniczej Niemiec, nie powrócono okólną drogą do sprawy ustalenia wysokości długu niemieckiego. Musimy zgóry rozproszyć wszelkie nieporozumienia w interesie naszych stosunków z państwami sprzymierzonymi i stowarzyszonemi Daliśmy im ze szczerego serca dowód przyjaźni, godząc się w zasadzie na zwołanie konferencji rzeczoznawców. Jesteśmy jednak zdecydowani zarówno przed rozpoczęciem, jak w czasie trwania, oraz po zakończeniu prac komisji rzeczoznawców pozostawać ściśle w ramach traktatu. Byłoby rzeczą pożądaną mówił dalej Poincare, aby przy określaniu zdolności płatniczej Niemiec rzeczoznawcy zbadali dokładnie istotny stan Niemiec, ukryty starannie pod płaszczem nędzy.

Jest rzeczą oczywistą, że zanim Niemcy dokonają wypłaty odszkodowań winny one unormować swe finanse i wprowadzić zdrową walutę, umożliwiającą im zaciągnięcie pożyczki zagranicznej.

Stwierdzając dalej rozwój handlu zagranicznego Niemiec, na co wskazuje dostatecznie statystyka handlu morskiego, Poincare powiedział: Właśnie w takiej chwili Niemcy usiłują zdobyć sobie współczucie całego świata. My jednak nasze uczucia litości kierujemy gdzieindziej, mianowicie w stronę nieszczęśliwych rodzin francuskich, które ucierpiały z powodu wojny.

Podobnie, jak nie możemy się wyrzec odszkodowań, nie możemy zapomnieć o sprawie naszego bezpieczeństwa.

W traktacie wersalskim przewidziany został czas trwania okupacji w N[illegible] renji o wiele krótszy, niż wymagały tego okoliczności, związane z uzyskaniem sum odszkodowawczych. W zamian za ograniczenia traktatów, obiecano nam pakty gwarancyjne. Pakty te zrodziły się jednak martwe, a nic ich do tej pory nie zastąpiło. Poincare przypomniał, że Francja nigdy nie nosiła się z planem zagarnięcia, ani bezpośrednio, ani pośrednio terytorjum niemieckiego, i pragnie uszanować całkowicie wolę mieszkańców terytorjów niemieckich. Mówca jednak bardzo nie pojmuje i uważa za sprzeczne z prawem międzynarodowem takie rozumowanie, wedle którego, jeżeli pewna grupa ludności ogłosi niezawisłość, wynika z tego powodu rewizja traktatu wersalskiego.

Nie zobowiązaliśmy się bronić konstytucji niemieckiej, ani nawet jedności Rzeszy, wbrew woli samych Niemców, i żadne działanie zachowania jednolitego frontu w stosunku do państw w zakresie obrony traktatu, podpisanego przez sprzymierzonych.

Premjer zakończył swe przemówienie słowami: We wspomnieniu o poległych naszych bohaterach czerpać będziemy w dalszym ciągu siłę i wiarę w nasze zwycięstwo.

Bawarja w walce z Rzeszą.

Samodzielność Bawarji została znacznie rozszerzona.

Badenja i Turyngja w obawie prze najazdem nacjonalistów.

MARSZ BAWARÓW NA BERLIN.

PAT. — BERLIN, 4 listopada. — Dzienniki potwierdzają wiadomość, iż poseł bawarski w Berlinie Praeger zawiadomił kanclerza Rzeszy, iż nieregularne formacje zamierzają maszerować na Berlin w razie niewprowadzenia dyktatury prawicowej.

NAPRĘŻENIE POMIĘDZY RZESZĄ I BAWARJĄ.

PAT. — BERLIN, 4 listopada. — Mimo braku dokładnych informacji o rzekomem ultimatum Kahra do rządu Rzeszy, stwierdzają, że istnieje wielkie naprężenie w stosunkach między rządem Rzeszy a Bawarją. W sobotę podobno bawarski poseł w Berlinie złożył wizytę kanclerzowi, który następnie udał się do prezydenta Eberta w towarzystwie ministra obrony krajowej.

BAWARJA ZYSKAŁA WIĘKSZĄ SAMODZIELNOŚĆ.

PAT. — WIEDEŃ, 4 listopada — N. Frei Presse donosi, że prawica niemiecka oprócz akcji wojskowej, przygotowuje również akcję przeciwko jenerałowi Seecktowi, szefowi niemieckiej administracji wojskowej, oraz przeciwko ministrowi spraw wewnętrznych Severingowi. Co się tyczy zamiarów rządu niemieckiego w kwestji bawarskiej to słychać, że rząd usiłuje doprowadzić do porozumienia z Bawarją. Berlińskie koła rządowe spodziewają się, że porozumienie nastąpi na podstawie pośredniczącego wniosku Wirtembergji, który przewiduje szereg koncesji dla Bawarji, dając jej większa samodzielność państwową w ramach Rzeszy. Sprawa ta będzie przedmiotem narad w radzie państwa. Rząd berliński przypuszcza, że rada państwa zgodzi się na rozwiązanie problemu bawarskiego na podstawie federacji. Natomiast nic jeszcze nie wiadomo o tem, jakie koncesje Bawarja jest gotowa w zamian zaofiarować. Być może kończy „Neue Fr. Presse", że Lossow będzie zamianowany bawarskim ministrem spraw wewnętrznych.

BADENJA W OBAWIE PRZED NACJONALISTAMI BAWARSKIMI.

PAT. — BERLIN, 4 listopada —„Vorwerts" donosi. Rząd badeński zwrócił uwagę rządowi Rzeszy na niebezpieczeństwo, grożące Badenji ze strony nacjonalistycznych organizacji bawarskich. Rząd badeński domaga się od rządu Rzeszy aby poczynił odpowiednie kroki w Monachjum w celu zabezpieczenia Badenji.

BAWARJA ATAKUJE TURYNGJĘ.

PAT. — BERLIN, 4 listopada — Patrole bawarskie zaatakowały dzisiaj koło Hohenbach policjantów turyngijskich. Rząd pruski i rząd Turyngji zażądały od rządu Rzeszy interwencji przeciw nieregularnym oddziałom bawarskim.

POMOC RZESZY DLA TURYNGJI.

Rząd Stresemana upoważnił generała Reinhardta, aby udał się do Turyngji, w celu zapobieżenia atakom ze strony nacjonalistycznych organizacji bawarskich.

PAT. — BERLIN, 4 listopada. — Polradjo. Gabinet turyngijski zakomunikował rządowi Rzeszy, iż nie pest w stanie powstrzymać akcji bawarskiej na terytorjum Turyngji. Żywi jednak nadzieję w interwencję rządu Rzeszy. Powstrzymanie się od interwencji, oznaczałoby zdaniem rządu turyngijskiego, iż Rzesza oprobuje akcję bawarską.

DLACZEGO SOCJALIŚCI WYSTĄPILI Z KOALICJI RZĄDOWEJ.

AW. — BERLIN, 4 listopada. — Ostatni kryzys gabinetowy w Niemczech, który spowodował rozpadnięcie się koalicji rządowej, uchodzi w kołach parlamentarnych za zwycięstwo prawicy. Stronnictwa prawicowe od dłuższego już czasu dążyły do pozbycia się socjalistów a w usiłowaniach swych popierane były przez niemiecką partję ludową, i prawe skrzydło centrum.

Socjaliści motywują swoje wystąpienie z gabinetu Stresemana koniecznością polityczną. Tłumaczą oni, że pozostawanie ich w rządzie Stresemana pociągnęłoby za sobą przerzucenie się mas robotniczych do obozu komunistów, gdyż niezadowolenie z rządu, które — z natury rzeczy — przy obecnej sytuacji wewnętrznej, istnieć będzie w stosunku do każdego rządu, pociągnęłoby za sobą utratę wpływów socjaldemokracji, jako współodpowiedzialnej za rządy.

Organy socjalistyczne zgodnie podkreślają, że wystąpienie socjalistów było podyktowane zdrowym rozsądkiem państwowym, gdyż przechodzą oni teraz do niezbyt ostrej opozycji w stosunku do rządu, powstrzymując jednocześnie masy robotnicze od destrukcyjnej agitacji komunistycznej.

Kanclerz Streseman, pomimo zamierzonego zachowania neutralności w sporze między Dreznem a Berlinem, uległ wkońcu wpływom prawicy. Obecnie koła parlamentarne znajdują się pod znakiem projektowanego tworzenia nowego gabinetu.

Jak dotąd wysuwane są pomysły oparcia nowego rzadu na stronnictwach prawico-centrowych.

PO USTĄPIENIU SOCJALISTÓW Z RZĄDU.

PAT. — BERLIN, 4 listopada. — Polradjo. Na dzisiejszem zebraniu zarządu partji socjalistycznej omawiane będą następstwa dymisji ministrów socjalistycznych. Kanclerz Streseman odbył naradę z prezydentem Ebertem.

NOWY RZĄD SASKI ZACHWIANY.

AW. — DREZNO, 4 listopada — Utworzony przed dwoma dniami gabinet saski jest już pod znakiem kryzysu. Prócz nacjonalistów i komunistów, przeszli obecnie i demokraci do dyspozycji, którzy wraz z socjalistami stanowią główną podporę obecnego gabinetu. Dla obalenia gabinetu istnieje nieformalna współpraca komunistów z nacjonalistami.

STARCIA W SAKSONJI.

PAT — BERLIN, 4 listopada. — Polradjo. W Chemnitz doszło do starcia między Reichswehrą a ludnością, w wyniku którego byli zabici i ranni. Reichswehra zajęła lokal redakcji socjalistycznego organu w Zwickau.

ZAMIARY KOMUNISTÓW W NIEMCZECH.

AW. — BERLIN, 4 listopada. — Przegląd dokumentów, zabranych komunistom podczas walk w Hamburgu, ujawnił ważne szczegóły, dotyczące akcji komunistów w Niemczech. M. in. znaleziono okólnik niemieckich komunistycznych rad załogowych, skierowany do rad prowincjonalnych, który poleca uprawianie systematycznej propagandy strejku, którego wybuch ma być również hasłem do powszechnej rewolucji komunistycznej w całych Niemczech. Okólnik zwraca uwagę na wzrastającą z dnia na dzień utratę wpływów socjaldemokracji i poleca wygrywać rozgoryczenie mas robotniczych wywołane nędzą gospodarczą, w kierunku osłabienia rządu i proklamowania rewolucji.

ROZRUCHY W BYTOMIU.

PAT. — KATOWICE, 4 listopada. — O wczorajszych rozruchach drożyźnianych w Bytomiu, na niemieckim Śląsku donoszą następujące szczegóły:

Już przed południem liczne tłumy demonstrantów przeciągały ulicami i napadały na sklepy żywnościowe. Splądrowano wiele piekarń. Po południu doszło do większych rozruchów. Policja utrzymała z trudem jaki taki porządek. Po południu doszło do większych rozruchów, a pod wieczór demonstranci, napadali na sklepy żywnościowe, które plondrowali, korzystając z bezsilności policji.

Tajemnicza wycieczka ex kronprinca na Górny Sląsk.

PARYŻ, 3 listopada — Wywiad kronprinca pruskiego Fryderyka Wilhelma z Holandji do Oels na niemieckim Śląsku Górnym wywołuje tu żywe komentarze

Rząd holenderski udzielając schronienia kronprincowi nieoficjalnie zapewnił aljantów, że będzie strzegł rodziny cesarskiej i czuwał nieustannie nad każdym jej krokiem, oraz ma zawiadomić rządy Anglji i Francji o każdym zamiarze ich wyjazdu wprzód zanim przekroczą granicę Holandji.

Rząd holenderski nie zawiadomił jednak Paryża oficjalnie o prośbie kronprinca, aby mógł odwiedzić swoją żonę na Górnym Śląsku. Aljanci nalegać będą zapewne obecnie. aby skoro kronprinc opuścił Holandję, miał już zamkniętą możność powrotu w jej granice.

BERLIN, 3 listopada — Rząd rzeszy niemieckiej udzielił ostatecznie pozwolenia b. kronprincowi na przyjazd do Niemiec. Rząd berliński zwrólił się do konsula niemieckiego w Amsterdamie z poleceniem do rządu holenderskiego o wydanie kronprincowi paszportu na przyjazd do Niemiec. Kronprinc osiądzie w swoich dobrach w Oleśnicy na G. Śląsku.

——:o:——

B. KRONPRINC NIE OPUŚCIŁ HOLANDJI.

PAT. — HAGA, 4 listopada. — Polradjo. Były niemiecki następca tronu przebywa nadal w Wieringen. Władze holenderskie uważają podobno za niemożliwe zabronienie następcy tronu wyjazdu z Holandji, ponieważ zamieszkuje on w Holandji dobrowolnie.

ZAMACH NA DYPLOMATĘ JUGOSŁOWIAŃSKIEGO W SOFJI.

PAT. — SOFJA, 4 listopada. — B. A. T. Wczoraj wieczorem attache wojskowy Jugosławji padł ofjarą zamachu, który na szczęście się nie udał.

NOTA JUGOSŁAWJI DO BUŁGARJI.

PAT. — WIEDEŃ, 4 listopada — „N. Freie Presse" donosi z Zagrzebia. **Dziś odbyło się w Białogrodzie posiedzenie rady ministrów pod przewodnictwem króla. Przedmiotem narad było zredagowanie noty, którą poseł jugosłowiański w Sofji ma wręczyć rządowi bułgarskiemu. Nota zredagowana jest podobno w ostrym tonie i domaga się wykrycia i ukarania sprawców zamachu, pochodzących podobno z kół komitetu macedońskiego. Nota domaga się ponadto odszkodowania z tytułu dokonanego zamachu. Przed i po naradach minister spraw zagranicznych Ninczic odbył konferencję z posłami państw małej Ententy.**

Preliminarz budżetowy na rok 1924.

PAT. — WARSZAWA, 3 listopada. Jak się dowiadujemy, praca nad technicznemi szczegółami budżetu poszczególnych ministerstw jest w pełnym toku.

Zestawienia drukowane obecnie, obejmować będą poza przedstawieniem budżetu na rok 1924, z prowizorjum jego z preliminarza na r. b. oraz wykonanie budżetu w ciągu ubiegłych 9 miesięcy.

PAT. — WARSZAWA, 3 listopada. Z drukującego się obecnie preliminarza budżetowego na rok 1924 dowiadujemy się następujących szczegółów:

Łączna suma dochodów, tak zwykłych, jak i nadzwyczajnych, ma wynosić w przyszłym roku 112369312 złotychi polskich. Dochody budżetu ministerstwa skarbu preliminowane są na rok przyszły w grupie administracji 784493872, w monopolach w kwocie 65782000 i wreszcie dochody państwowych zakładów graficznych, podlegających ministerstwu skarbu w kwocie 500.000 złotych. Suma dochodów z danin publicznych i monopoli 739610000 złotych polskich. Z sumy powyższej przypada na podatek majątkowy 170 miljonów, na podatki bezpośrednie, bez majątkowego, 186753000, na podatki pośrednie 176025000, na cła 80 miljonów złot. polsk., na opłaty stemplowe 59480000, na opłaty wywozowe 9568000 na monopole 65782000.

KATASTROFA LOTNICZA MIĘDZY KRAKOWEM I KATOWICAMI.

A. W. — KRAKÓW, 3 listopada. — Między Krakowem i Katowicami wydarzyła się katastrofa lotnicza, której ofiarą padło dwóch oficerów pilotów, por. Łukomski i ppor. Kuroś.

UKŁAD ZE STINESEM.

PAT. — BRUKSELA, 4 listopada. — Polradjo. Delegat belgijski Jannecart zawiadomił ministra Jaspara, że układ ze Stinesem zostanie podpisany we środę lub we czwartek.

P. KORFANTY CHCE OTRZYMAĆ WALUTY OD PRZEMYSŁU NAFTOWEGO.

PAT. — WARSZAWA, 3 listopada. Pan wicepremjer Korfanty konferował wczoraj z przedstawicielami związku producentów naftowych w sprawach, związanych z podatkiem majątkowym.

Pan wicepremjer dąży do skłonienia producentów naftowych do wpłacenia przez nich skarbowi państwa poważniejsze zaliczki w wysokocennych walutach na poczet przypadającego na nich podatku majątkowego.

Wiadomości bieżące.

LISTOPAD 5 PONIEDZIAŁEK

Dziś: Zacharjasza E.
Jutro: Leonarda

—:—

Wschód słońca g. 6.32
Zachód o g. 4. 6
Wsch. księżyca 12.42 w.
Zachód o g. 1.50 pn.
Długość dnia g. 9.34
Ubyło dnia g. 7.11

METALOWCY ORGANIZUJĄ SIĘ.

Z przystąpieniem do pracy robotników przemysłu włókienniczego, również przystąpili do niej robotnicy metalowcy.

Wobec tego, że metalowcy dotychczas nie posiadają jeszcze w Łodzi oficjalnego związku, który mógłby stawać w obronie swego członka. „Komitet organizacyjny" robotników przemysłu żelaznego zwołuje na przyszłą niedzielę tj. na dzień 11 b. m. wielki wiec w tej sprawie.

Wiec ten odbędzie się w sali O. K. Z. Z. (Dzielna 50). (p).

ZŁODZIEJE MANUFAKTURY POD KLUCZEM.

W dniu wczorajszym około północy przed skład węgli przy zbiegu ulic Sienkiewicza i Kolejowej zajechało dorożką kilku podejrzanych osobników.

Prosto z dorożki udali się na dziedziniec składu a stąd w stronę sąsiedniego składu z manufakturą, i znikli w ciemnościach.

Dozorca nie będąc widziany przez osobników śledził ich.

Widząc, że nowyprzybyli goście zabierają się do wykuwania otworu do wyżej wspomnianego składu manufaktury dozorca wyszedł niespostrzeżenie i zawiadomił o tajemniczych gościach najbliższy posterunek policji.

Przy pomocy posterunkowego udało się wszystkich przyłapać na gorącym uczynku.

Po przyprowadzeniu nieznajomych do komisarjatu i po sprawdzeniu dowodów osobistych okazało się że amatorami taniego towaru są: Frenkiel Fajwisz Berka Josełewicza7, Josek Gołdsztajn, Młynarska 21, i Szlama Winter Bazarna nr. 1.

Wszystkich zatrzymano aż do ukończenia śledztwa p.

NOWE BLANKIETY WEKSLOWE.

Ministerstwo skarbu puściło w obieg dwie dalsze kategorje urzędowych blankietów wekslowych oznaczone numerami 24 i 25 wartości 90.000 i 150.000 mkp.

Obie wspomniane kategorje blankietów wekslowych mają wymiar 28 na 11,5 cm.

Rysunek na tych blankietach wekslowych nr. 24 wymiar 9,8 na 3,8 cm. utrzymany jest w kolorze bronzowo-zielonym.

Rysunek na blankietach wekslowych na 25 wymiar ten sam co i kategorji nr. 24, utrzymany jest w kolorze pomarańczowo-zielonym.

Równocześnie min. skarbu puściło w obieg blankiety kategorji od 1 do 16 wyłącznie wytłoczone wyłącznie w kolorze czarnym.

Po wydaniu tych blankietów wekslowych nie tracą swej ważności blankiety kategorji od 1 do 16 włącznie w kolorze cielisto-czarnym. p.

Pogoń zdobyła mistrzostwo Polski 1923 r.

Pogoń (Lwów) — Wisła (Kraków) 2:1 (1:0) (1:1).

WARSZAWA, 4 listopada. (Od specjalnego wysłannika „Republiki").

Decydujące zawody o tytuł mistrza Polski, nosił niezwykle ostry charakter. Wisła znacznie przewyższała Pogoń pod względem technicznym. Silne zdenerwowanie u obu drużyn, zwłaszcza u graczy Pogoni, bardzo widoczne.

W pierwszej połowie gra otwarta. Obustronne ataki przerywają doskonałe obrony, zwłaszcza Kaczor i Śliwa dokonywali cudów. W tej fazie mieli bramkarze mało do roboty. W 45 m. Kuchar otrzymuje piłkę od Szatakiewicza, Wiśniewski niepotrzebnie wylatuje z bramki, pozwalając w ten sposób uzyskać Kucharowi pierwszą bramkę. Burzę oklasków, przerywa sędzia, ogłaszając przerwę.

Po przerwie już w pierwszej minucie przerywa się Reyman, uzyskując wyrównującą bramkę. Znów burza oklasków. Odtąd inicjatywę ujmuje w ręce Wisła, zagrażając raz po raz bramce Pogoni, lecz fatalny pech uniemożliwia tej ostatniej zdobycie jedynej, i decydującej bramki. I znów krótka pauza. Następuje powtórne losowanie. Wisła nadal gniecie. Zdawało się, że goście z pod Wawelu mają już mistrzostwo w ręku gdy naraz zrywa się Pogoń, lecz 15 m. mija... Krótka pauza. Teraz Lwów jest panem sytuacji. Wiśniewski wyłapuje piękne piłki. Wreszcie 12 m. wyjaśnia nareszcie naprężoną sytuację: oto Garbień wykorzystuje zamieszanie podbramkowe, strzelając nieuchronnie w prawy róg. Burza oklasków. Okropny tumult i wrzawa na trybunie. Ciągłe krzyki: „tempo, tempo", albo „grać na czas". Wreszcie w 3 m. później ogwizduje p. Marczewski jedno z najważniejszych zwycięstw w Polsce.

Szczegółowe sprawozdanie z meczu, oraz cały szereg wywiadów z wybitnymi sportowcami, ukaże się w jutrzejszym sporcie „Republiki".

Wiadomości sportowe.

Hakoah — Concordia 2:1 (0:0).

Do przerwy równa gra. Po przerwie lekka przewaga drużyny Kakoah, która zyskuje przebojem dwie bramki. Sędziował p. Otto.

Elektrotechnicy — Widzew 1:1 (0:0).

Gra niedokończona. Sędziował p. Salomonowicz.

Repr. Łodzi — Turyści 3:1 (2:0).

Śliczna gra obu drużyn. Bramki zdobyli Hoffman, Herbszcich, Fejer. Dla Turystów Kubik O. (karny). Sędziował p. Hanke.

Finał o tytuł mistrza kl. C.

G. M. S. — Sokół 4:0 (2:0).

Ambitna gra GMS-u. Dzięki lepszej grze ataku GMS., ten ostatni zyskuje w decydującej rozgrywce zasłużone zwycięstwo.

Sędziował p. Fidler.

Czarni — Hasmonea 3:0 (2:0).

PAT. — ŁWÓW, 4 listopada — Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy Czarnemi a Hasmoneą zakończyły się wynikiem 3:0 (2:0) na korzyść Czarnych. Gra prowadzona była na ogół na nizkim poziomie.

Sparta — Lechja 3:0 (0:0).

PAT. — LWÓW, 4 listopada — Dzisiejsze zawody piłki nożnej pomiędzy klubem 2 giej klasy Spartą a klubem 1-ej kl. Lechją zakończyły się nieoczekiwanie zwycięsko dla Sparty w stosunku 3:0 (0:0).

CRACOVIA — WAWEL 2:1.

PAT. — KRAKÓW, 4 listopada. — Zawody piłki nożnej: Cracovia i Wawel dały wynik 2:1.

WYNIKI MECZÓW W AUSTRJI.

PAT. — WIEDEŃ, 4 listopada. — Wyniki zawodów piłki nożnej: Rapid—Ostmark 3:0. Hakoah—Sportklub 1:1 Vienna—Semmering 2:2. Wacker—Slovan 3:3. Admira—WSS. 1:1.

STYRJA — TYROL.

PAT. — INNSBRUCK, 4 listopada. — Mecz drużyn reprezentacyjnych Styrji Tyrolu zakończył się wynikiem 1:1.

Akcja ekonomiczna lekarzy Kasy Chorych.

Lekarze kasy chorych w liczbie 240 wystąpili z żądaniami podwyżkowemi do zarządu kasy.

W obszernym memorjale wyłuszczają oni najzupełniej słuszne argumenty, przemawiające za koniecznością należytego wynagradzania ludzi, którzy lat kilkanaście poświęcili wytężonym studjom, a obecnie już jako lekarze samodzielni traktowani są w sposób krzywdzący.

Lekarze kasy chorych postanowili:

1) Zażądać jednorazowego wyrównania płacy w wysokości 160 proc. październikowych poborów.

2) Zażądać wypłaty poborów w dwóch ratach, w połowie i w końcu miesiąca z uwzględnieniem przy obliczaniu bieżących podwyżek.

3) Dążyć do osiągnięcia wyżej przytoczonych żądań wszelkimi dostępnymi środkami, aż do bezrobocia włącznie.

4) Utworzyć komisję wykonawczą, która w razie konieczności staje się automatycznie komisją strejkową.

Konieczność przystąpienia do bezrobocia usprawiedliwiają lekarze kasy chorych w sposób rzeczowy, w pełni świadomości, że strejk ten będzie niepopularny i nie powinien mieć miejsca. Ale właśnie dlatego — wyrażają oni przekonanie, że zarząd kasy do bezrobocia nie dopuści.

Dozorcy prolongują strejk do czwartku.

W dniu wczorajszym odbyło się w sali O.K.Z.Z. zebranie strejkujących dozorców. Na zebraniu tem omawiano dotychczasową akcję podwyżkową, która idzie w kierunku uzyskania 1500 proc.

Do żądań zmuszają dozorców ciężkie warunki ekonomiczne, gdyż są domy gdzie pobierają oni 75 tys. mk. tygodniowo. System traktowania dozorców przez kamieniczników którzy nie zjawili się na konferencję — jest godne napiętnowania.

Po dłuższej i ożywionej dyskusji uchwalono celem utrzymania stanu sanitarnego domów — do czwartku uprzątać śmieci i dostarczać lokatorom wody oraz oświetlać bramę i klatkę schodową.

Do tego też terminu winien inspektor pracy zwołać decydującą konferencję wspólną celem omówienia żądań dozorców.

Uposażenie urzędników.

USTAWA O UPOSAŻENIU URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

PAT. — WARSZAWA, 3 listopada. Praca nad przepisami wykonawczemi do nowej ustawy o uposażeniu pracowników państwowych znajduje się już na ukończeniu.

W tych dniach zostanie zarządzone, by od 1 grudnia r. b. pobory pracowników państwowych mogły być wypłacane już podług powyższej ustawy.

Równocześnie wydane zostało polecenie, aby wypłacono pracownikom państwowym uzupełnienie ich poborów, otrzymanych za październik i listopad r.b. a pobory październikowe i listopadowe zostały wypłacone jeszcze według dawnych przepisów.

DOPŁATA DO POBORÓW URZĘDNICZYCH.

PAT. — WARSZAWA, 3 listopada. Wobec wykazanego przez Główny urząd Statystyczny wzrostu drożyzny w drugiej połowie października r. b. w wysokości 66,91 procentu, wydał rząd centralny zarządzenie, by w dniu 16 b. m. wypłacono pracownikom państwowym dopłatę do ich poborów, otrzymanych w dniu 1 listopada, w wysokości 67 procent tychże poborów.

—o—

SKRÓCENIE APLIKACJI SĄDOWEJ.

PAT. — WARSZAWA, 3 listopada. — Ministerstwo sprawiedliwości przygotowało projekt ustawy, skracającej czas aplikacji sądowej.

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzed

A.A. Kupuję meble, futra, dywany, garderobę, maszyny do szycia. Płacę najlepiej. Łaźnik, ulica Benedykta 28, miesz. 13. 5015

Nauka i wychow

Buchaltejri naucza szybko i gruntownie nauczyciel nauk handlowych. Wólczańska 98, m. 14 od 6—8. 5037

Angielski, francuski niemiecki kursy, Amblard D b. Piotrkowska 120

Angielskiego, konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Nowo - Cegielniana Nr. 12, m. 4, od 3 do 5 po poł. 5070

STUDENT udziela matematyki, łaciny, chemji, fizyki i języków. Kilińskiego. 86—3. 4957

Posady.

POSZUKIWANA inteligentna energiczna wychowawczyni (izraelitka) do 10-cio letniej dziewczynki od g. 3 pop. do 9. Pożądane referencje. Zgłaszać się: Narutowicza 42 m. 1. 030—2

Rozmaite.

TKALNIA SZTUCZNA. Tkanie różnej formy dziur nie do poznania jak w ubiorach, towarach switrach, firankach, tak w dywanach. Obecnie Piotrkow- 92, w podwórzu.

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132 m. 14. 5012

Parisienne diplômée donne leçons, de Français. S'adresser 30 Zawadzka appartement 3 — de 2 h à 3 h. 5100

Tapicer dekorator przerabia meble, zakłada firanki. — Materace i kozetki o 25 procent taniej Uwaga: tylko Cegielniana 64. 5098

Maszynę do pisania sprzedam okazyjnie. Zielony Rynek 6, m. 1. 5018

Zagub. dokum.

Stanisława Leśniewska zgubiła dowód tymczasowy, wydany w Radomiu. 5116

Szmul Pinachel Cytryn zgubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. 5004

Fizzel Kon, uczeń klasy drugiej Zydowskiego Gimnazjum zgubił matrykułę. 5080

Maks Wagner zgubił tymczasowy dowód osobisty wydany w Łodzi. 5023

Prenumerata: w Łodzi mk. 420,000 miesięcznie. — Zamiejscowa mk. 500,000 miesięcznie. — Zagranicą mk. 800.000 miesięcznie. — Odnoszenie do domu 30,000 mk.
Republika i Express wieczorny łącznie 720,000.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: mk. 4500 za wiersz milimetrowy (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE: mk 10.000 za wiersz milimetrowy (na str. 8 szpalt). NADESŁANE: mk. 8000 za wiersz milimetrowy (na str 8 szpalt) NEKROLOGI mk. 8000 za wiersz milimetrowy (na str. 8 szpalt). Zaręczynowe i zaślubinowe po tekście mk 400.000. Zamiejscowe o 50 proc. drożej Zagran. o 100 proc drożej Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada
Drobne 5.000. Posady i poszukiwane 3,000. Najmniejsze ogłoszenie 50.000
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadom.

Za wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp.: Marjan Nusbaum-Ołtaszewski. — Czcionk. „Republiki", Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 86. —Redaktor Nacz. Marjan Nusbaum-Ołtaszewski